

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра глобальної економіки

ЕКОНОМІКА РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

для виконання індивідуальних завдань для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

Варіант _____

Студент (ка) _____ курсу _____ групи _____ форми навчання

(прізвище, ім'я, по батькові)

20__ / 20__ навчальний рік

УДК 639.2:658](075.8)

ББК 47.2я73

В 25

У робочому зошиті наведено основні економічні показники рибогосподарських підприємств за умов дії ринкового механізму господарювання. У доступній формі висвітлюються питання підвищення ефективності використання трудових, матеріальних ресурсів. Подано характеристику сировинної бази, основного і оборотного капіталу рибного господарства.

Рекомендовано до видання вченою радою факультету тваринництва та водних біоресурсів (протокол № 3 від 19.10.2022 р.)

Рецензенти:

Дерій Ж. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування Національний університет «Чернігівська політехніка».

Коробова Н. М., к.е.н., доцент, Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Укладачі: Н. М. Вдовенко, М. М. Павленко

Навчальне видання

Вдовенко Н. М., Павленко М. М. Економіка рибогосподарських підприємств: робочий зошит для виконання індивідуальних завдань для підготовки фахівців ОС «Бакалавр» спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура». К.: НУБіП України. 81 с.

ЗМІСТ

Модуль 1 Теоретико-методологічні засади економіки

рибогосподарських підприємств

Тема 1. ПРЕДМЕТ, МЕТОДИ І ЗАДАЧІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ».....	4
Тема 2. СИРОВИННІ РЕСУРСИ І ВОДНИЙ ФОНД РИБОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	9
Тема 3. ТРУДОВІ РЕСУРСИ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	10
Тема 4. ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ В РИБНОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	17
Тема 5. МАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	26
Тема 6. ОСНОВНИЙ, ОБОРОТНИЙ КАПІТАЛ І КАПІТАЛ ОБІГУ В РИБНОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	30
Тема 7. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ (РЕСУРСИ) ПІДПРИЄМСТВ.....	41

Модуль 2. Ефективність рибогосподарського виробництва

Тема 8. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ.....	43
Тема. 9. КІНЦЕВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	48
Тема 10. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ РИБОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	54
Тема 11. ЦІНОУТВОРЕННЯ І ЦІНИ НА ПРОДУКЦІЮ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА.....	68

Модуль 1

Теоретико-методологічні засади економіки рибогосподарських підприємств

Тема 1. Предмет, методи і задачі навчальної дисципліни «Економіка рибогосподарських підприємств»

Рушійною силою виробництва є потреби суспільства. Щоб їх задовольнити, потрібні ресурси – матеріальні, земельні, водні, людські. Лише за їх допомогою можна виробити необхідні товари та задовольнити потреби людей.

Ресурси – це продуктивні сили, які існують у тісній взаємодії з виробничими відносинами і в цій єдності створюють спосіб виробництва.

Розрізняють виробничі та економічні відносини.

Виробничі відносини охоплюють стосунки між людьми в процесі виробництва, розподілу, обміну, споживання.

Економічні відносини виходять за межі матеріального виробництва і характеризують також соціальний стан суспільства (якість життя, рівень освіти, безробіття).

Практичного використання в економіці рибогосподарського підприємства набули такі специфічні методи економічних досліджень: монографічний, розрахунково-конструктивний, нормативний, експериментальний, економіко-математичний, балансовий, економіко-статистичний, абстрактно-логічний.

Завдання 1: Вставити правильне визначення (наведено нижче):

Монографічний метод _____

Використовується у процесі детального вивчення окремих спостережень, обраних об'єктом спеціального дослідження. Його застосування дозволяє виявити тенденції, можливості зростання економіки рибогосподарського підприємства.

Розрахунково-конструктивний метод _____

Він передбачає розробку кількох варіантів вирішення економічної проблеми, їх оцінку з наступним вибором найкращого з них. Цей метод включає багато прийомів, що забезпечують відносну точність економічних прогнозів і планових показників.

Нормативний метод _____

Експериментальний метод _____

Організація і проведення наукового експерименту, особисті спостереження забезпечують високу достовірність дослідження, глибоке вивчення процесів, що відбуваються.

Економіко-математичний метод _____

Балансовий метод _____

Економіко-статистичний метод _____

Абстрактно-логічний метод _____

Визначення до завдання 1.

а) використовується для всебічного й глибокого вивчення окремих явищ, процесів та виявлення причинно-наслідкових зв'язків їх розвитку.

б) передбачає розробку економічних нормативів витрат праці, матеріальних ресурсів, капітальних вкладень, що використовуються при плануванні і прогнозуванні рибогосподарського виробництва, аналізі його фактичного стану.

в) широко застосовують для прогнозування та планування рибогосподарського виробництва й економічних процесів розвитку.

е) застосовується для оптимізації рибогосподарського виробництва, під час прогнозування важливих параметрів економічного розвитку і кількісної оцінки впливу тих або інших факторів на результат за наявності кореляційних зв'язків і взаємозалежностей.

ж) використовується для планування й аналізу економіки на різних рівнях з метою встановлення пропорційності в її розвитку і своєчасного виявлення диспропорцій у процесі досягнення поставленої мети. За його допомогою оцінюються темпи та пропорції відтворення на рибогосподарських підприємствах.

г) передбачає постановку експериментів, що розглядаються як практичний крок до перевірки теоретично осмислених проблем. Експерименти повинні базуватися на точних розрахунках, реальних передбаченнях, підтверджувати правильність теоретичних розробок, уточнювати їх або ж спростовувати.

є) використовують під час вивчення процесів, фактів, масових явищ, виявленні тенденцій та закономірностей їх розвитку. Він дає можливість встановити кількісний вплив окремих факторів на досліджуваний результат, виявити головні чинники, що зумовили зміни в перебігу економічних процесів

д) використовується на всіх стадіях вирішення економічних проблем. За його допомогою формулюються категорії, поняття, економічні теорії і гіпотези, висновки та науково-практичні рекомендації.

З метою вивчення економічних явищ широко застосовуються прийоми і методи статистики: порівняння, статистичних групувань, кореляційного аналізу.

Економічні показники – це інформаційний носій певних кількісних та якісних характеристик економічних явищ і процесів.

Завдання 2: Вписати визначення:

Індукція _____

Дедуція (від латинського “deductio” – виведення) – одна із форм висновку від загального до окремого.

Аналіз _____

Наприклад, система виробничих відносин розчленовується на відносини в окремих сферах суспільного відтворення, а у системі продуктивних сил виділяють їх окремі елементи, які підлягають самостійному розгляду.

Так відбувається обґрунтування окремих економічних категорій.

Синтез _____

Синтез дозволяє комплексно дослідити сутність явищ і процесів.

Завдання 3:

1. Матеріальне виробництво вважається головною сферою людської діяльності. Проте у розвинених країнах більш динамічно розвивається нематеріальне виробництво і саме в цій сфері створюється більша частина суспільного продукту.

Чим можна пояснити таку тенденцію розвитку сучасної економіки?

Запишіть пояснення та розв'язок до завдання 3:

Завдання 4. Дехто вважає, що у рибогосподарській галузі існують сприятливі умови для формування ринкових відносин. Існує і протилежна думка: рибогосподарська галузь не може повністю розвиватися за законами ринкової економіки. Чому? Якою має бути поведінка держави щодо рибогосподарських підприємств?

Пояснення: _____

Запитання для самоконтролю

1. Яке значення має рибогосподарське виробництво для економіки України?
2. Наведіть специфічні риси, які притаманні рибному господарству як галузі суспільного виробництва.
3. Назвіть специфічні методи дослідження, які використовуються при вивченні навчальної дисципліни «Економіка рибогосподарських підприємств»?
4. Охарактеризуйте структуру рибогосподарського підприємства?

Навчальне видання

Вдовенко Н. М., Павленко М. М.

Економіка рибогосподарських підприємств:
робочий зошит для виконання індивідуальних завдань
для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

За авторською редакцією

Комп'ютерна верстка – Яцун А. Г.

Підписано до друку 30.11.2022 року.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 11,4.

Наклад 50 прим.

Зам. № 220472

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі НУБіП України.

вул. Героїв Оборони, 15, Київ, 03041, те.: 527-81-55. E-mail: nubip_druk@ukr.net

свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4097 від 17.06.2011